

تأثیر افشای اجزای گزارشگری پایداری بر ارتباط بکارگیری سطوح مختلف تکنیک‌های حسابداری مدیریت با ارزش آفرینی

حمیدرضا معبودی*، فرزین رضائی**، غلامرضا کردستانی***

چکیده

پایداری یک موضوع مهم برای شرکت‌های بزرگ جهان امروز بوده و پژوهش حاضر از مطالعات پیشگامی است که شواهدی در مورد تأثیر افشای اجزای گزارشگری پایداری بر ارتباط بکارگیری سطوح مختلف تکنیک‌های حسابداری مدیریت با ارزش آفرینی فراهم می‌سازد. روش گردآوری داده‌ها، روش اسناد کاوی، مراجعه به بانک‌های اطلاعاتی و پرسشنامه و روش تحلیل داده‌ها از نوع استنباطی می‌باشد. این پژوهش از جهت تحلیل آماری از نوع همبستگی و مبتنی بر الگوی معادلات ساختاری بوده است. پس از مشاهده و آزمون اطلاعات ۳۷۲ سال-شرکت در دوره زمانی ۱۳۹۶-۱۳۹۱، یافته‌ها نشان داد که بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت به طور مستقیم و همچنین غیرمستقیم از مجرای متغیر میانجی افشای اجزای گزارشگری پایداری بر ارزش آفرینی تأثیر مثبت و معنادار دارد، به طوری که تأثیر غیرمستقیم آن قوی‌تر از تأثیر مستقیم است. علاوه بر آن افشای اجزای گزارشگری پایداری بر ارزش آفرینی تأثیر مثبت و معنادار دارد.

واژه‌های کلیدی: ارزش آفرینی، تکنیک‌های حسابداری مدیریت، توسعه پایدار، گزارشگری پایداری، معادلات ساختاری.

* دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، قزوین، ایران

** دانشیار حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، قزوین، ایران

*** استاد حسابداری، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران

مقدمه

امروزه مفهوم توسعه پایداری شرکتی^۱ از ابعاد و زوایای مختلف مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. اصطلاح پایداری شرکتی، از مفهوم وسیع‌تری تحت عنوان توسعه پایداری شکل گرفته است (گارسیا^۲ و همکارانش ۲۰۱۶). توسعه پایداری شرکتی را با سه مفهوم اساسی اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی مرتبط می‌دانند. توسعه پایداری شرکتی بدین شکل تعریف می‌شود: «برآورده شدن نیازهای مستقیم و غیرمستقیم شرکت و ذی‌نفعان بدون به خطر انداختن توانایی برآوردن نیازهای آینده ذینفعان». توسعه پایداری شرکتی بیانگر ارزش‌هایی مثل روابط درازمدت با مشتریان است و راهبردهای مناسبی برای فعالیت درازمدت شرکت‌ها، شفافیت، روابط بهتر با کارکنان و کارآیی منابع ارائه می‌کند. علاوه بر این، گزارشگری پایداری به طور فزاینده به عنوان عاملی مهم برای بهبود پایداری شرکتی شناخته می‌شود. از همین جهت گزارشگری پایداری که شامل گزارشگری مالی و غیرمالی مبتنی بر جنبه‌های اقتصادی، زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی^۳ است از اهمیت زیادی برخوردار می‌شود (جنتانیروج^۴ ۲۰۱۶). توجه شرکت‌ها به گزارشگری پایداری شامل جنبه‌های مالی و غیرمالی می‌شود، می‌تواند به عملکرد پایداری شرکت‌ها منجر شده و باعث افزایش ارزش سهام آن‌ها شود. همچنین این نوع گزارشگری عامل مهم جهت تداوم فعالیت شرکت‌هاست. از سوی دیگر، نقش حسابداران مدیریت در یک سازمان ارتباط تنگاتنگی با اهداف گسترده سازمان، جهت دستیابی به توسعه پایدار دارد. ابزارهای حسابداری مدیریت به دنبال بهبود و پایداری کسب و کار از طریق ایجاد مزایای پذیرش عملکردهای حسابداری می‌باشد. این ابزارهای متنوع، روش‌ها و اطلاعات داخلی و خارجی ارزشمند برای طرح‌های سودمند شرکت‌ها و ارزیابی عملکرد مالی فراهم می‌نماید.

مدیریت و فرآیندهای مرتبط با آن، نقش تعیین‌کننده‌ای در تداوم فعالیت و بقای شرکت‌ها در محیط رقابتی و شتاب‌آمیز کسب و کار دارند. تکنیک‌های حسابداری مدیریت از تکنیک‌های مختلفی تشکیل می‌شوند که می‌توانند ارزش آفرینی را در سازمان‌ها و شرکت‌ها تقویت کنند. تحقیقات تجربی اخیر در کشورهای غربی نشان می‌دهد، در محیط پرتلاطم تجارت کنونی، برای کسب مزیت رقابتی باید از تکنیک‌های نوین حسابداری مدیریت استفاده نمود. تا قبل از دهه ۱۹۵۰ به دلیل فزونی تقاضا بر عرضه، پارادایم حاکم بر محیط اقتصادی سنتی بوده است. اما امروز برای تعامل با محیط رقابتی

جدید، بنگاه‌ها رویکرد مدیریتی خود را تغییر داده و بر پایه ارزش آفرینی استوار نمودند. بنابراین بسیاری از رویکردها و تکنیک‌های حسابداری مدیریت بر این اساس تغییر یافته و یا تطبیق یافته‌اند. محور قرار گرفتن مفهوم ارزش و ارزش آفرینی به بنگاه‌های اقتصادی کمک نمود تا در شرایط جدید رقابتی بتوانند استراتژی‌های مناسب را برای رقابت و بقا اتخاذ کنند. مدیران صنایع تلاش می‌نمایند تا خواسته اصلی سهامداران و ذی‌نفعان خود را که چیزی جز خلق ارزش نیست را با بهره‌گیری از الگوها و مدل‌های مدیریتی مبتنی بر ارزش آفرینی پاسخ دهند تا در محیط پرقابته امروز بقا خود را تضمین کنند.

بیشتر تحقیقاتی که در حوزه گزارشگری پایداری انجام گرفته است از بُعد گزارشگری پایداری با دیدگاه برون‌سازمانی است و تحقیقات کمتری به حوزه حسابداری مدیریت با دیدگاه درون‌سازمانی پرداخته است. در حالی که نقش حسابداری مدیریت در حوزه پایداری، از دو جهت حایز اهمیت می‌باشد. از یک سو در ارائه اطلاعات تسهیل‌کننده تصمیمات پایدار مدیران و از سوی دیگر در تامین اطلاعات لازم برای گزارشگری پایداری برون‌سازمانی در خصوص گزارشگری خلق ارزش پایدار برای ذی‌نفعان درباره نحوه عملکرد شرکت برای بهبود اثربخشی اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی و کارآیی آن ابعاد کمک می‌باشد. لذا با توجه به اینکه در شرایط فعلی، اقتصاد ایران با چالش‌های بسیار روبه‌رو است و این چالش‌ها می‌تواند اثر مخرب اجتماعی و زیست‌محیطی نیز داشته باشند، بنابراین لازم است شرکت‌ها به سمت پایداری شرکتی بروند و در تصمیمات خود همه ابعاد، اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی و راهبری شرکتی را در نظر بگیرند. مضافاً با توجه به ماهیت دولتی بودن شرکت‌ها در ایران، اکثر شرکت‌ها دارای مدیریت دولتی و یا شبه‌دولتی هستند و پاسخگویی اصلی شرکت‌ها، براساس خواسته‌های این گروه‌ها است و نیازهای اطلاعاتی و خواسته‌های سایر گروه‌های ذینفع را مورد توجه قرار نمی‌دهند، بنابراین اهمیت گزارشگری پایداری به عنوان یک منبع مزیت رقابتی و در نظر گرفتن منافع سایر سهامداران در تصمیم‌گیری هنوز به خوبی برای مدیران شرکت‌ها درک نشده است. همچنین با توجه به پیشرفت‌های روزافزون در کلیه علوم، در حسابداری مدیریت نیز پیشرفت‌های زیادی صورت گرفته است که به ظهور تکنیک‌های پیشرفته حسابداری مدیریت منجر شده است (سن‌فورد، ۲۰۰۷). بنابراین با توجه به رشد اهمیت فزاینده بکارگیری تکنیک‌های حسابداری مدیریت، منجر به افزایش فعالیت‌های ارزش

افزوده یا حذف فعالیت‌های فاقد ارزش افزوده می‌گردد، تا شرکت‌ها بتوانند در بازارهای رقابتی امروز، به فعالیت خود ادامه دهند.

با توجه به بررسی‌های صورت گرفته در مطالعات داخلی انجام شده، تاکنون به تاثیر ابعاد اقتصادی، زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی به‌طور همزمان به عنوان ابعاد مالی و غیرمالی گزارشگری پایداری بر سطوح مختلف تکنیک‌های حسابداری مدیریت با ارزش‌آفرینی از طریق روش معادلات ساختاری پرداخت نشده است. همچنین استفاده از تکنیک‌های مختلف مراحل تکامل حسابداری مدیریت بر ارزش‌آفرینی شرکت‌ها در تحقیقات، تاکنون مد نظر قرار داده نشده است. لذا نتایج پژوهش می‌تواند موجب بسط مبانی نظری پژوهش‌های گذشته در حوزه مطالعات پایداری، حسابداری مدیریت و ارزش‌آفرینی شود. همچنین شواهد این پژوهش می‌تواند موجب درک بهتر مدیران و استفاده‌کنندگان اطلاعات حسابداری، از تاثیر ابعاد گزارشگری پایداری بر ارتباط بکارگیری سطوح مختلف تکنیک‌های حسابداری مدیریت بر ارزش‌آفرینی گردد تا در تصمیم‌گیری راه‌گشا باشد. در نهایت استفاده از روش معادلات ساختاری به عنوان یک روش تحلیل چند متغیره برای آزمودن روابط پیچیده را می‌توان از دیگر نوآوری‌های پژوهش حاضر در این گروه مطالعات برشمرد. ساختار مقاله حاضر بدین شرح است؛ در بخش دوم، مبانی نظری و فرضیه‌های پژوهش بیان می‌گردد و در بخش سوم، روش‌شناسی پژوهش، مدل مفهومی و متغیرهای پژوهش ارائه می‌گردد و در نهایت، نتیجه‌گیری و محدودیت‌های پژوهش بیان خواهد شد.

مبانی نظری و پیشینه

افشای اجزای گزارشگری پایداری و ارزش‌آفرینی

در سال‌های اخیر، پایداری شرکتی تمرکز خود را از مسئولیت اجتماعی شرکت، محیط‌زیست و حاکمیت شرکتی به آن دسته از فعالیت‌های پایداری که می‌تواند موجب رشد عایدی و عملکرد مالی با کیفیت گردد، تغییر داده است. با این حال پس از انجام پژوهش‌های متعدد در چهار دهه گذشته، پرسشی تأمل برانگیز در این زمینه مطرح شده است؛ آیا توسعه پایدار شرکتی (سلامت اجتماعی و بهبود عملکرد زیست‌محیطی) در شرکت‌ها منجر به بهبود وضعیت اقتصادی آنها شده است؟ از آنجا که احتمال وجود انگیزه مالی در نوع رفتار شرکت‌ها تأثیرگذار است، انتظار می‌رود در اقتصاد مدرن امروز،

موضع‌گیری شرکت‌ها در حوزه اخلاق تجاری را تغییر دهد. شکل‌گیری و تکامل نظریه ذی‌نفعان (فریمن^۷، ۱۹۸۳) و جنبه‌های خاص آن (جونز^۸، ۱۹۹۵) زمینه‌ساز موضع‌گیری اخلاقی شرکت‌ها بوده و طرفداران پایداری شرکتی معتقدند بهبود وضعیت اجتماعی و محیطی شرکت‌ها به ایجاد و تقویت روابط متقابل با کارکنان، مصرف‌کنندگان، شهرداری‌ها، فعالان زیست محیطی و سایر شهروندان مرتبط بر پایه‌ی اعتماد کمک می‌کند؛ چراکه بهبود موضع‌گیری شرکت‌ها در زمینه زیست محیطی، اجتماعی و غیره موجب موفقیت بلندمدت، بهبود وضعیت مالی و درنهایت پایداری شرکت‌ها خواهد شد (بروکس و اویکونومو^۹، ۲۰۱۷). در همین راستا کشورهای نظیر چین، دانمارک، هنگ‌کنگ، برزیل، مالزی و آفریقای جنوبی افشای اطلاعات پایداری را الزامی نموده‌اند (ایانائو و سرافیم^{۱۰}، ۲۰۱۶). همچنین نوریس و اوداری^{۱۱} (۲۰۰۴) بیان نموده‌اند، ایالت متحده نیز به دنبال ارائه مقرراتی الزام‌آور است که به دنبال آن شرکت‌های بزرگ تا سال ۲۰۳۰ به افشای اطلاعات پایداری پردازند. در تحقیقات انجام شده در زمینه علل و انگیزه‌های افشای اطلاعات پایداری از چهار نظریه اصلی استفاده می‌گردد. نظریه ارزش آفرینی^{۱۲}، نظریه کمبود منابع^{۱۳}، نظریه دیدگاه مبتنی بر منابع^{۱۴} و نظریه ذینفعان^{۱۵}. در برخی پژوهش‌های صورت گرفته همچون (یو و ژائو^{۱۶}، ۲۰۱۵؛ آکویالنی^{۱۷} و همکاران، ۲۰۱۸) از نظریه ارزش آفرینی برای توصیف تأثیر مثبت افشای اطلاعات پایداری بر عملکرد و ارزش شرکت استفاده شده است. کمبل^{۱۸} (۲۰۰۷) با ارایه نظریه کمبود منابع اعلام نمود هنگامی که شرکت منابع جاری مازاد داشته باشد، تمایل دارد بخشی از آن را نیز در زمینه مسائل مربوط به مسئولیت اجتماعی و زیست محیطی شرکت‌ها نظیر پایداری بکار گیرد، مطابق با این نظریه کیو^{۱۹} و همکاران (۲۰۱۶) دریافتند شرکت‌های سودآور تمایل بیشتری به افشای اطلاعات اجتماعی و زیست محیطی دارند. هافر و سیرسی^{۲۰} (۲۰۱۷) نیز بر مبنای نظریه دیدگاه مبتنی بر منابع و نظریه ذی‌نفعان انتظار رابطه‌ای مثبت بین افشای اطلاعات پایداری با عملکرد مالی و ارزش آفرینی دارند؛ زیرا نظریه دیدگاه مبتنی بر منابع بیان می‌دارد یک شرکت دارای توانایی‌های منحصربه‌فردی است و اگر از نظر استراتژیک استثمار شود، می‌تواند در بُعد رقابتی مزیتی به دست آورد که منجر به عملکرد بهتر مالی و ارزش خواهد شد. در نظریه ذی‌نفعان نیز، رعایت الزامات ذی‌نفعان (زیست محیطی و اجتماعی) موجب بهبود عملکرد مالی و ارزش آفرینی می‌شود. در برخی پژوهش‌های

صورت گرفته همچون (یو و ژائو، ۲۰۱۵؛ آکویالنی و همکاران، ۲۰۱۸). معتقدند تاثیر مثبت افشای اطلاعات پایداری بر عملکرد مالی و ارزش شرکت تاثیر دارد. بنابراین شرکت‌ها باید پایداری شرکتی را در اهداف استراتژیک خود گنجانده و عملکرد پایداری خود را در یک گزارش پایداری مناسب افشاء نمایند. در زمینه تأثیر افشای اطلاعات پایداری بر ارزش آفرینی، تاکنون پژوهش‌های تجربی متعددی در سراسر جهان و نشریات معتبر دنیا چاپ شده است. الشهی^{۲۱} و همکاران (۲۰۱۸) ۱۳۲ مقاله معتبر در این زمینه را مورد بررسی قرار داده‌اند؛ بیش از ۷۵ درصد از این ۱۳۲ مقاله، پس از سال ۲۰۱۲ منتشر شده‌اند، آن‌ها بیان می‌دارند در بیش از ۸۰ درصد از مجموع این مقالات، نتایج تجربی حاکی از وجود رابطه مثبت است. نتایج این پژوهش‌ها در زمینه تأثیر افشای اطلاعات پایداری بر عملکرد مالی و ارزش شرکت‌ها، احتمال وجود رابطه‌ای مثبت بین این متغیرها را قوت می‌بخشد. لی^{۲۲} و همکاران (۲۰۱۸) تأثیر افشای زیست محیطی، اجتماعی و راهبردی بر ارزش آفرینی، نقش قدرت مدیرعامل را در این راستا بررسی نمودند. آن‌ها ۳۵۰ شرکت بین‌المللی را بررسی و رابطه‌ای مثبت بین سطح افشای زیست محیطی، اجتماعی و راهبردی بر ارزش آفرینی مشاهده نمودند. پدرسون^{۲۳} و همکاران (۲۰۱۸) نیز در تحقیق خود به بررسی رابطه بین نوآوری تجاری، عملکرد پایداری و افزایش ارزش شرکت در صنعت مد پرداختند. آن‌ها با ۴۹۲ مدیر شرکت‌های سوئدی در این زمینه مصاحبه نموده و دریافتند شرکت‌هایی که نوآوری بیشتری دارند، تمایل بیشتری به افشای عملکرد پایداری داشته و در نهایت منجر به افزایش ارزش شرکت گردیده است. در تحقیقات تجربی در ایران، عرب صالحی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی به بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی و عملکرد مالی شرکت‌ها پرداختند. نتایج پژوهش مذکور نشان داد که عملکرد مالی با مسئولیت اجتماعی شرکت نسبت به مشتریان و نهادهای موجود در جامعه ارتباط دارد، ولی عملکرد مالی با مسئولیت اجتماعی شرکت نسبت به کارکنان و محیط زیست رابطه معناداری ندارد. معصومی و همکاران (۱۳۹۷) در تحقیقی به شناسایی متغیرهای مؤثر بر میزان گزارشگری پایداری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج آزمون فرضیه‌ها بیانگر این بود که متغیرهای اندازه شرکت، نقدینگی، سهامداران نهادی و دوگانگی وظایف مدیرعامل بر میزان گزارشگری پایداری شرکت‌ها تأثیر معناداری دارند. همچنین سه متغیر عمر شرکت، دارایی نامشهود و استقلال هیئت مدیره بر میزان

گزارشگری پایداری شرکت‌ها تأثیر معناداری ندارند. رفیعی شهرکی (۱۳۹۷) در مطالعه خود به ارزیابی تأثیر عملکرد پایداری شرکت بر مازاد بازده سهام و سودآوری شرکت‌های تولیدکننده سیمان در بورس اوراق بهادار تهران پرداخت. نتایج حاصل از برآورد مدل اصلی اول این پژوهش نشان داد عملکرد پایداری شرکت، دارای اثر معنی‌دار و معکوس بر مازاد بازده سهام می‌باشد. همچنین تأثیر افشای در سطح عملکرد اجتماعی-اقتصادی شرکت بر مازاد بازده سهام معنادار و معکوس است. در رابطه با مدل اصلی و فرعی دوم تأثیر متغیرهای مستقل بر روی نرخ بازده دارایی فاقد معناداری آماری بوده است.

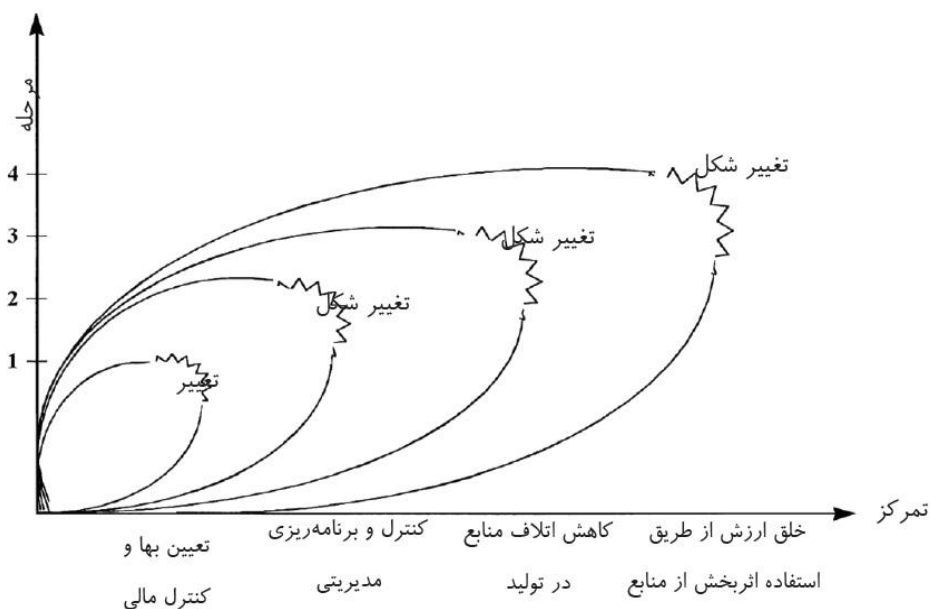
فرضیه اول: بین افشای اجزای گزارشگری پایداری و ارزش آفرینی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت و ارزش آفرینی

هدف نهایی برای اتخاذ شیوه‌های کسب و کار، کمک به عملکرد کلی سازمان است. بنابراین، هدف از استفاده تکنیک‌های حسابداری مدیریت، بهبود عملکرد کلی از طریق کنترل مالی، برنامه‌ریزی، کنترل عملیات، استفاده از منابع اقتصادی و ارزش آفرینی است. مکی‌ناتی و پرینا^{۲۴} (۲۰۱۴) بیان کردند که هدف نهایی تکنیک‌های حسابداری مدیریت افزایش عملکرد سازمانی است. در سال ۱۹۸۹ انجمن بین‌المللی حسابداری، بیانیه‌ای را در خصوص حوزه و اهداف حسابداری مدیریت و مفاهیم زیربنایی آن منتشر نمود؛ این بیانیه مورد بازبینی و در سال ۱۹۹۸ با نام "مفاهیم حسابداری مدیریت- شماره (۱)" در مجموعه بیانیه‌های رویه بین‌المللی حسابداری مدیریت مجدداً منتشر شد. چهار مرحله توسعه حسابداری مدیریت توسط انجمن مشخص گردید، که عبارتند از اطلاعات لازم برای (۱) تعیین بهاء و کنترل مالی^{۲۵}، (۲) کنترل و برنامه‌ریزی مدیریتی^{۲۶}، (۳) کاهش اتلاف منابع در تولید^{۲۷} و (۴) خلق ارزش از طریق استفاده اثر بخش از منابع^{۲۸}. در شکل ۱، نحوه تکامل حسابداری مدیریت از دیدگاه این منظر ارائه شده است. مرحله‌ی یک مربوط به سال‌های پیش از سال ۱۹۵۰ میلادی است. تأکید و تمرکز اصلی در این مرحله بر تعیین بهاء و کنترل مالی بوده است و منبع اصلی اطلاعات در این مرحله بر تعیین بهاء و می‌رفت که در آن، استفاده از نسبت‌های تحلیلی، تحلیل‌های صورت‌های مالی و دیگر تکنیک‌های محاسبه بهاء بسیار رایج بوده است. مرحله‌ی دو تا سال ۱۹۶۵ میلادی را در بر

می‌گیرد که در آن توجه به سمت گردآوری اطلاعات به منظور تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی مدیریتی و کنترل از طریق استفاده از تکنیک‌هایی نظیر تحلیل تصمیم و حسابداری سنجش مسئولیت بوده است. از جمله روش‌هایی بهاییابی استاندارد و تجزیه و تحلیل بها-حجم فعالیت-سود می‌توان اشاره کرد. مرحله‌ی سه مربوط به سال‌های پیش از ۱۹۸۵ میلادی است، زمانی که توجهات معطوف به کاهش اتلاف منابع مورد استفاده در تولید بوده است. این امر از طریق حذف فعالیت‌های بدون ارزش افزوده و استفاده از فرمول‌های ریاضی مانند: مقدار سفارش اقتصادی یا رگرسیون چندمتغیره، محقق شد. در مرحله چهارم، تأکید بر خلق ارزش از طریق استفاده‌ی اثربخش از منابع است و تکنیک‌های محرک ارزش برای مشتری و سهامدار و همچنین نوآوری‌های سازمانی را مورد توجه قرار می‌دهد. در این مرحله، بکارگیری روش‌های پیشرفته حسابداری مدیریت مانند سیستم اقدام به هنگام^{۲۹} و کارت ارزیابی متوازن^{۳۰} برجسته و متداول است.

شکل ۱. دوره‌های تکامل حسابداری مدیریت از دیدگاه فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)

با توجه به تحقیقات پژوهشگران داخلی و خارجی، اکثر ابزارهای حسابداری مدیریت بر روی مدیریت هزینه تاثیر می‌گذارد؛ دیانتی دیلمی و همکاران (۱۳۹۴) معتقدند طبق مراحل چهارگانه تکامل حسابداری مدیریت هر چه مراحل تکامل بالاتر می‌رود ابزارهای مدیریت هزینه پیشرفته‌تر می‌شود و قاعدتا تاثیر آن‌ها روی سود عملیاتی بیشتر شده و مدیران را بیشتر ترغیب به استفاده از این ابزار می‌نماید. پژوهش‌های پیشین وجود رابطه بین پذیرش تکنیک‌های حسابداری مدیریت و عملکرد و ایجاد ارزش را تأیید کردند. از جمله تحقیقات خارجی دیویسو آلبرایت^{۳۱} (۲۰۰۴)، ریفان و بالان^{۳۳} (۲۰۰۹) و هانم و ریاب^{۳۳} (۲۰۱۲) به بررسی اثر تکنیک‌های حسابداری مدیریت از جمله کارت ارزیابی متوازن، بهایابی بر مبنای فعالیت^{۳۴} و بهایابی هدف^{۳۵} با سودآوری و ایجاد ارزش برای شرکت‌ها پرداخته‌اند، نتایج این تحقیقات بیانگر ارتباط مثبت بین تکنیک‌های مختلف حسابداری مدیریت با سودآوری و ایجاد ارزش برای شرکت‌ها دارد. در داخل کشور نیز تحقیقاتی انجام شده که به‌طور مجزا تاثیر بکارگیری برخی از تکنیک‌های حسابداری مدیریت را بر عملکرد شرکت‌ها و ارزش آن‌ها، بررسی کرده‌اند. از جمله اسدی و رضایی (۱۳۹۰)، در تحقیقی تحت عنوان تاثیر پیاده‌سازی کارت ارزیابی متوازن بر عملکرد بنگاه به بررسی تاثیر این روش بر عملکرد بنگاه (شرکت صا ایران) از طریق دو فرآیند پیمایشی و بررسی میدانی پرداخته‌اند، بر اساس یافته‌های تحقیق شاخص‌های مذکور پس از پیاده‌سازی کارت ارزیابی متوازن بهبود یافته‌اند و این بهبود از طریق افزایش در حجم فروش و سود شرکت صورت پذیرفته است. همچنین حاجیها و خراطزاده (۱۳۹۳) پژوهشی با عنوان بررسی رابطه کاربرد نوآوری‌های حسابداری مدیریت و شاخص‌های مالی ارزیابی عملکرد در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام دادند. که نتایج آن، نشان‌دهنده ارتباط مثبت و معناداری بین شاخص‌های مالی و کاربرد نوآوری‌های حسابداری مدیریت می‌باشد.

فرضیه دوم: بین بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت و ارزش آفرینی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

اثر میانجی افشای اجزای گزارشگری پایداری بر ارتباط بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت با ارزش آفرینی

محققان مختلف اشاره کرده‌اند که شواهدی برای ارتباط بین تکنیک‌های حسابداری مدیریت با ارزش آفرینی وجود دارد. با این حال شرکت زمانی می‌تواند ارزش آفرینی کند که روش‌های

مدیریتی آن شامل ابعاد اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی و راهبری شرکتی باشد (بوریت و اسکالنگر^{۳۶}، ۲۰۱۰). براساس تصویر ذی‌نفعان، شرکت زمانی می‌تواند تدوam فعالیت داشته باشد که قادر به ایجاد و حفظ و تقویت روابط پایدار و بادوام با تمام ذی‌نفعان باشد که از طریق مدیریت پایدار بدست می‌آید. این تصور ذی‌نفعان سبب پیدایش حسابداری پایدار می‌شود. حسابداری پایدار روش جدیدی در حسابداری و گزارشگری برای تسهیل توسعه شرکت‌ها در سه بعد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی است (بال^{۳۷}، ۲۰۰۴). اندازه‌گیری و گزارشگری اجزای پایدار می‌تواند بطور موثری اثرات زمان‌بندی در تغییرات ارزش منابع و جریان‌های مواد در فرآیند تولید را مدیریت کند که ممکن است تاثیر مهمی بر هزینه‌های اجتماعی و زیست‌محیطی داشته باشد. بنابراین شرکت‌ها می‌توانند زنجیره ارزش پایدار را به وسیله گزارشگری ابعاد سه گانه آن ایجاد کنند، به گونه‌ای که اطلاعات هزینه از اثرات اجتماعی و زیست‌محیطی برای بهبود موفقیت آمیز تصمیم‌های مدیریتی در استفاده از ابزارهای مدیریت و بهبود گزارشگری مالی مورد استفاده قرار گیرند. بنابراین می‌توان انتظار داشت گزارشگری اجزای پایدار به صورت غیرمستقیم بر ارتباط بین سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت و ارزش آفرینی تاثیر دارد. این نقش میانجی در مطالعات پیشین هرگز بررسی نشده است.

فرضیه سوم: افشای اجزای گزارشگری پایدار بر بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت با ارزش آفرینی رابطه مثبت معناداری دارد.

روش‌شناسی

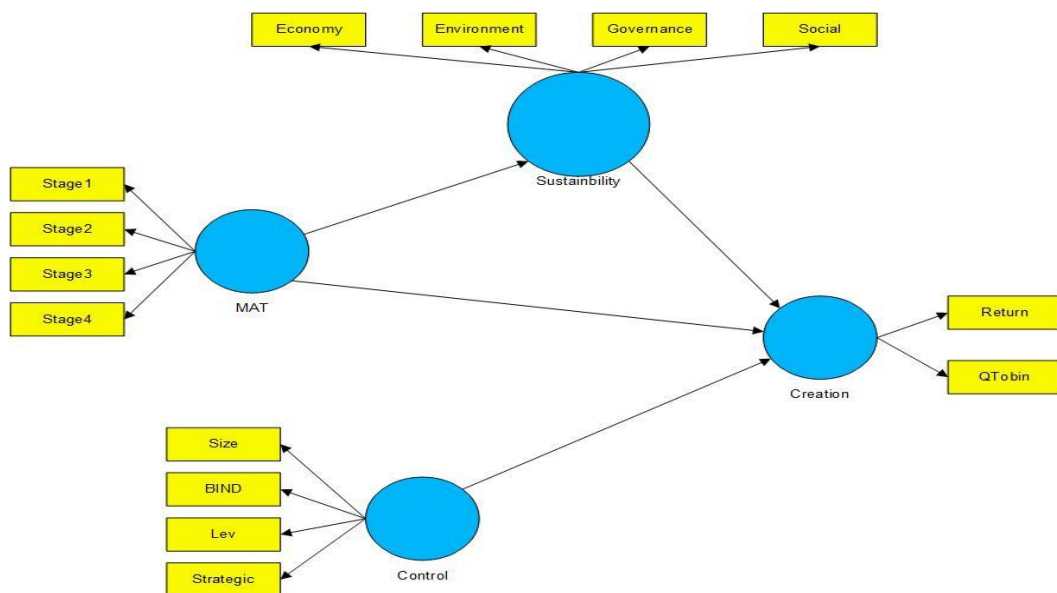
این پژوهش از نظر طبقه‌بندی براساس هدف، از نوع کاربردی و به لحاظ نوع پژوهش، شبه تجربی توصیفی (غیر آزمایشی) و از زمره پژوهش‌های پس‌رویدادی است. از نظر نوع استدلال نیز این پژوهش از نوع استقرایی است که با استفاده از مشاهده اجرایی از جامعه نسبت به ارائه الگوی برای کل جامعه اقدام می‌نماید. این پژوهش از نظر تئوری، پژوهشی اثباتی است که سعی دارد با بررسی آنچه موجود است رفتار آینده متغیر را پیش‌بینی نماید. از جهات تحلیل آماری، این نوع پژوهش از نوع همبستگی و مبتنی بر الگوی معادلات ساختاری است. اطلاعات مربوط به مبانی نظری و ادبیات پژوهش از بین کتب و مقالات موجود در این زمینه و اطلاعات مربوط به متغیرهای پژوهش از سایت کدال و نرم‌افزار ره‌آورد نوین و پرسشنامه جمع‌آوری شده‌اند. مرتب کردن و طبقه‌بندی اولیه داده‌ها به وسیله نرم‌افزار اکسل و برای آزمون فرضیه‌های پژوهش، از تحلیل عاملی تاییدی^{۳۸} و مدل‌سازی

معادلات ساختاری^{۳۹} و از نرم‌فزارهای Eviews نسخه ۱۰ و PLS نسخه ۸/۸ استفاده شده است. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش، فرایند سه مرحله‌ای طی می‌شود؛ به این ترتیب که ابتدا باید از برازش قابل قبول الگوهای اندازه‌گیری اطمینان حاصل کرد، سپس به بررسی کیفیت مدل ساختاری و در نهایت گوی ساختاری بررسی می‌شود. در واقع، چنانچه الگوی اندازه‌گیری برازش مناسبی از اندازه‌گیری متغیر پنهان نشان دهد، برازش الگوی ساختاری با اطمینان بیشتری صورت خواهد گرفت. به همین دلیل، در الگوسازی معادلات ساختاری، آزمون الگوی اندازه‌گیری مقدم بر آزمون الگوی ساختاری است. همچنین برای رد یا تأیید فرضیه‌های پژوهش، نیز آزمون معناداری هر یک از ضرایب مسیر استاندارد شده مدل ساختاری (آزمون تی_ استیودنت) اجرا می‌شود. چنانچه احتمال آماره تی_ استیودنت کمتر از ۵ درصد باشد، دلیلی بر رد فرضیه‌های پژوهش وجود ندارد.

الگوی مفهومی

چارچوب الگوی مفهومی مطالعه حاضر در شکل ۲، بر اساس رویکرد الگوسازی معادلات ساختاری محیط نرم‌افزار PLS طراحی شده است. در این الگو، بر اساس معادلات ساختاری، شکل بیضی معرف متغیرهای پنهان و شکل مستطیل معرف متغیرهای مشاهده‌پذیر است.

شکل ۲- مدل ساختاری مورد بررسی

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این تحقیق شرکت‌های فعال در صنایع خودرو و ساخت قطعات، سیمان، فلزات اساسی و محصولات شیمیایی در بورس اوراق بهادار تهران است که دارای شرایط زیر باشند: قبل از سال ۱۳۹۱ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشند؛ داده‌های مالی مورد نیاز شرکت‌ها برای دوره زمانی پژوهش در دسترس باشد؛ سال مالی شرکت‌ها، طی دوره زمانی پژوهش تغییر نکرده باشد؛ گزارش هیئت مدیره آن‌ها در دسترس و شامل بخشی به عنوان عملکرد اجتماعی، عملکرد زیست‌محیطی و راهبری شرکتی باشند.

دلیل انتخاب این صنایع به این علت است که شرکت‌ها در صنایع آلاینده و تولیدی بزرگ به فعالیت‌های پایداری اهمیت بیشتری نسبت به سایر صنایع دارند. بنابراین شرکت‌های انتخابی از صنایع خودرو و ساخت قطعات، سیمان، فلزات اساسی و محصولات شیمیایی می‌باشد. براین اساس تعداد ۸۰ شرکت بورسی فعال در صنایع خودرو و ساخت قطعات، سیمان، فلزات اساسی و محصولات شیمیایی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به عنوان نمونه انتخاب شد که در نهایت ۶۲ پرسشنامه برای دوره زمانی ۶ ساله تکمیل و بررسی گردید. در تحلیل الگوسازی معادلات ساختاری، الگوی معادلات ساختاری ترکیبی از الگوهای اندازه‌گیری (الگوهای عاملی تاییدی) و الگوهای ساختاری (الگوهای مسیر) است. تمایز بین الگوهای اندازه‌گیری و الگوهای ساختاری در گام‌های بعدی فرآیند الگوسازی معادلات ساختاری نقش مهمی را ایفا می‌کنند. در واقع ابتدا برازش الگوی اندازه‌گیری انجام می‌شود و سپس برازش الگو ساختاری و در نهایت برازش الگوی کلی صورت می‌پذیرد و سپس فرضیه‌های پژوهش مورد بررسی قرار گیرد.

اندازه‌گیری متغیرها

در الگوی معادلات ساختاری متغیرها به دو نوع آشکار (مشاهده‌پذیر) و مکنون (مشاهده‌ناپذیر) تقسیم می‌شوند. متغیرهای آشکار به صورت مستقیم توسط محقق اندازه‌گیری می‌شوند؛ ولی متغیرهای مکنون به صورت مستقیم قابل اندازه‌گیری نیستند. بلکه براساس ترکیب خطی بابت متغیرهای اندازه‌گیری شده استنباط می‌شوند. متغیر سطوح مختلف تکنیک‌های حسابداری مدیریت و افشای اجزای گزارشگری پایداری (اقتصادی،

زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی) متغیرهای مکنون در این پژوهش هستند. بکارگیری سطوح مختلف تکنیک‌های حسابداری مدیریت متغیر مستقل (برون‌زا) پژوهش و ارزش آفرینی متغیر وابسته (درون‌زا) پژوهش است.

جدول ۱. متغیرهای پژوهش و نحوه اندازه‌گیری آن‌ها

نام متغیر اصلی	نماد متغیر اصلی	نام متغیر مشاهده پذیر	نماد متغیر مشاهده پذیر	نحوه اندازه‌گیری
ارزش آفرینی	VALUE CERATION	کیو تو بین	Q – TOBIN	یک متغیر دو وجهی می‌باشد. اگر مقدار کیو تو بین شرکت در سال مورد نظر بیشتر از میانگین کیو تو بین صنعت باشد، عدد یک و در غیر اینصورت عدد صفر. همچنین مقدار کیو تو بین برابر است با: مجموع ارزش بازار سهام شرکت و ارزش دفتری بدهی‌ها تقسیم بر جمع دارایی‌ها.
		بازده سهام	RETURN	یک متغیر دو وجهی می‌باشد. اگر مقدار بازده سهام شرکت در سال مورد نظر بیشتر از نرخ سود بانکی باشد، عدد یک و در غیر اینصورت عدد صفر. همچنین مقدار بازده سهام برابر است با: قیمت سهام در پایان سال منهای قیمت سهام در ابتدای سال تقسیم بر قیمت سهام در ابتدای سال.
افشای اطلاعات پایداری	SUSTAINBILTY	بعد اقتصادی پایداری	ECONOMY	برابر است با نسبت تعداد اقلام افشا شده مرتبط با بُعد اقتصادی تقسیم بر تعداد کل اقلام قابل افشاء.
		بعد زیست محیطی پایداری	ENVIOROMEN	برابر است با نسبت تعداد اقلام افشا شده مرتبط با بُعد زیست محیطی تقسیم بر تعداد کل اقلام قابل افشاء.
		بعد راهبری شرکتی پایداری	GOVERNANCE	برابر است با نسبت تعداد اقلام افشا شده مرتبط با بُعد راهبری شرکتی تقسیم بر تعداد کل اقلام قابل افشاء.
		بعد اجتماعی پایداری	SOCIAL	برابر است با نسبت تعداد اقلام افشا شده مرتبط با بُعد اجتماعی تقسیم بر تعداد کل اقلام قابل افشاء.

نحوه اندازه‌گیری	نماد متغیر مشاهده پذیر	نام متغیر مشاهده پذیر	نماد متغیر اصلی	نام متغیر اصلی
برابر است با نسبت تعداد تکنیک‌های استفاده شده از مرحله اول تکنیک‌های حسابداری مدیریت تقسیم بر تعداد کل تکنیک‌های مرحله اول.	STAGE1	تکنیک‌های مرحله اول	MAT	تکنیک‌های حسابداری مدیریت
برابر است با نسبت تعداد تکنیک‌های استفاده شده از مرحله دوم تکنیک‌های حسابداری مدیریت تقسیم بر کل تعداد تکنیک‌های مرحله دوم.	STAGE2	تکنیک‌های مرحله دوم		
برابر است با نسبت تعداد تکنیک‌های استفاده شده از مرحله سوم تکنیک‌های حسابداری مدیریت تقسیم بر کل تعداد تکنیک‌های مرحله سوم.	STAGE3	تکنیک‌های مرحله سوم		
برابر است با نسبت تعداد تکنیک‌های استفاده شده از مرحله چهارم تکنیک‌های حسابداری مدیریت تقسیم بر کل تعداد تکنیک‌های مرحله چهارم.	STAGE4	تکنیک‌های مرحله چهارم		
لگاریتم طبیعی جمع ارزش دفتری دارایی‌های شرکت در پایان سال.	SIZE	اندازه شرکت	CONTROL	متغیرهای کنترلی
جمع بدهی‌ها پایان دوره تقسیم بر جمع ارزش دفتری دارایی‌های پایان دوره.	LEV	اهرم مالی		
تعداد اعضای مستقل (غیرموظف) هیئت مدیره تقسیم بر کل تعداد اعضای هیئت مدیره.	BIND	استقلال هیئت مدیره		
متغیر دو وجهی است. اگر شرکت یکی از استراتژی‌های تمرکز هزینه و یا تمایز را بکار گرفته باشد عدد یک و در غیر اینصورت عدد صفر.	STRATEGIC	استراتژی شرکت		

مراحل تکاملی تکنیک‌های حسابداری مدیریت

تکنیک‌های حسابداری مدیریت (MAT) متغیر مستقل پژوهش است. به منظور گردآوری اطلاعات اولیه در مورد اجرای تکنیک‌های حسابداری مدیریت در شرکت‌های نمونه، از پرسشنامه استفاده شده است. پرسشنامه ۳۸ تکنیک حسابداری مدیریت برگرفته از

پژوهش حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰) است، که هر کدام متعلق به یکی از چهار مرحله تکامل حسابداری مدیریت در شکل ۱ می‌باشد. تکنیک‌ها و مراحل تکامل حسابداری مدیریت مربوطه در جدول ۲ مشخص شده است.

جدول ۲. تکنیک‌های مطرح شده در پرسشنامه مرحله تکامل حسابداری مربوط

مراحل آیفک	تکنیک‌ها، روش‌ها و مفاهیم حسابداری مدیریت
مرحله (۱) تعیین بها و کنترل مالی	۱) تجزیه و تحلیل صورت سود و زیان و ترازنامه، ۲) تجزیه و تحلیل صورت جریانهای نقدی، ۳) تجزیه و تحلیل نسبتهای مالی، ۴) تجزیه و تحلیل انحرافات، ۵) بودجه نقدی، ۶) بهایابی سفارش کار، ۷) تجزیه و تحلیل نقاط ضعف - قوت - فرصتها و تهدیدها (SWOT).
مرحله (۲) کنترل و برنامه ریزی مدیریتی	۸) بهایابی استاندارد، ۹) بودجه بندی سالانه، ۱۰) بودجه بندی انعطاف پذیر، ۱۱) بهایابی مرحله ای، ۱۲) قیمت گذاری انتقالی، ۱۳) تجزیه و تحلیل بها - حجم - سود (CVP)، تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر، ۱۴) بهایابی مستقیم ۱۵) بهایابی جذبی ۱۶) تجزیه و تحلیل هزینه‌های ثابت و متغیر ۱۷) فنون بودجه بندی - سرمایه‌ای (دوره بازگشت، نرخ بازده داخلی، خالص ارزش فعلی) ۱۸) تجزیه و تحلیل هزینه - منفعت ۱۹) هزینه‌یابی فرآیندها ۲۰) برنامه‌ریزی استراتژیک مدون.
مرحله (۳) کاهش اتلاف منابع در تولید	۲۱) بودجه بندی بر مبنای صفر، ۲۲) تجزیه و تحلیل آماری، ۲۳) برنامه‌ریزی آماری منابع شرکت‌ها (ERP)، ۲۴) برنامه‌ریزی مواد (MRP)، ۲۵) تعیین بهینه‌ترین مقدار سفارش موجودی مواد کالا، ۲۶) رگرسیون چندگانه.
مرحله (۴) خلق ارزش از طریق استفاده اثربخش از منابع	۲۷) کارت ارزیابی متوازن، ۲۸) تکنیک‌های کمی‌سازی، ۲۹) بهایابی هدف، ۳۰) ارزش افزوده اقتصادی (EVA)، ۳۱) ترازسنجی، ۳۲) مدیریت کیفیت جامع، ۳۳) بهایابی گایزن، ۳۴) تجزیه و تحلیل چرخه عمر محصول، ۳۵) تجزیه و تحلیل زنجیره ارزش، ۳۶) تجزیه و تحلیل سودآوری مشتری، ۳۷) بودجه بندی و هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت، ۳۸) سیستم اقدام به هنگام.

افشای اجزای گزارشگری پایداری

افشای اجزای گزارشگری پایداری متغیر میانجی گر پژوهش است. شاخص‌ها و معیارهای این متغیر از طریق بررسی الزامات طرح گزارشگری جهانی^{۴۰} (GRI)، دستورالعمل مدیریتی ایز ۲۶۰۰۰^{۴۱}، سیستم رتبه‌بندی بلومبرگ و شاخص‌های پایداری داو جونز^{۴۲} (DJSI) به شرح جدول ۳ تبیین گردیده است.

جدول ۳. ابعاد و شاخص‌های افشای پایداری شرکتی

ابعاد	شاخص‌های افشای پایداری
اقتصادی	عملکرد اقتصادی، حضور در بازار و منطقه، شفافیت اقتصادی، سرمایه‌گذاری مسولانه و مالیات.
زیست محیطی	ارزیابی ریسک، آموزش محیطی، شفافیت محیطی، تغییرات آب و هوا، تنوع زیست محیطی، آلاینده‌گی، آلودگی و ضایعات، سیستم مدیریت زیست محیطی، مدیریت زیست محیطی انرژی و بهره‌وری آب،
اجتماعی	سرمایه‌گذاری مسولیت اجتماعی، یادگیری و آموزش اجتماعی، شفافیت‌سازی اجتماعی، سلامت تولید، مسائل اجتماعی مشتریان و زنجیره تامین، حقوق نیروی کار، حفظ نام تجاری و رفتار ضد رقابتی، سلامت و امنیت و بهره‌وری، رعایت اصول حقوق ادراک اجتماعی ذینفعان، عدم تبعیض و شمول
راهبری شرکتی	اقدامات نظارتی و مدیریت ریسک، شفاف سازی راهبری، ترکیب هیئت مدیره، کمیته‌ها، جبران عملکرد، انطباق با قوانین، اخلاق و فساد و اصول رفتاری، رعایت حقوق سهامداران.

با استفاده از روش تحلیل محتوا که روش برتر جمع‌آوری شواهد تجربی است، اطلاعات لازم جمع‌آوری شده است. بر همین اساس از طریق تحلیل محتوای گزارش‌های هیئت مدیره شرکت‌های نمونه، اطلاعات استخراج شده است. نمره هر معیار به این صورت است که اگر مولفه‌های پایداری در گزارش‌های هیئت مدیره افشاء شده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد. سپس، تعداد شاخص‌های افشاء شده هر یک از ابعاد بر تعداد کل شاخص‌های هر بُعد تقسیم می‌شود.

یافته‌ها

آمار توصیفی

به منظور بررسی و تجزیه و تحلیل اولیه داده‌ها، آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول ۴ ارائه گردیده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، مقدار میانگین برای متغیر تکنیک‌های حسابداری مدیریت، به ترتیب حداکثر و حداقل مرحله اول (۷۸/۱۸) و مرحله چهارم (۱۲/۱۵) می‌باشد. که نشان‌دهنده استفاده از تکنیک‌های مرحله اول نسبت به سایر مرحله‌ها می‌باشد. همچنین مقدار میانگین ابعاد افشای اجزای پایداری به ترتیب حداکثر و حداقل بعد اقتصادی (۷۸/۱۴) و بعد اجتماعی (۳۵/۱۷) می‌باشد که نشان‌دهنده افشای بعد راهبری پایداری نسبت به سایر ابعاد پایداری می‌باشد.

جدول ۴. آمار توصیفی متغیرها

متغیرهای کمی پژوهش						
نام متغیر	نماد متغیر	میانگین	بیشینه	کمینه	انحراف معیار	تعداد نمونه
بعد اقتصادی پایداری	ECONOMY	۰/۵۰۶۰	۰/۷۳۱۵	۰/۳۱۵۸	۰/۱۱۴۳	۳۷۲
بعد محیطی پایداری	ENVIROROMENT	۰/۴۱۲۵	۰/۶۸۰۰	۰/۳۲۰۰	۰/۰۹۵۸	۳۷۲
بعد راهبردی پایداری	GOVERNANCE	۰/۷۸۱۴	۰/۶۵۳۸	۰/۳۴۶۲	۰/۰۸۶۰	۳۷۲
بعد اجتماعی پایداری	SOCIAL	۰/۳۵۱۷	۰/۶۳۶۴	۰/۳۶۳۶	۰/۰۷۸۱	۳۷۲
تکنیک مرحله اول	STAGE1	۰/۷۸۱۸	۰/۹۱۲۵	۰/۲۱۳۶	۰/۳۴۳۸	۳۷۲
تکنیک مرحله دوم	STAGE2	۰/۵۰۵۲	۰/۸۳۲۶	۰/۱۰۲۵	۰/۳۱۰۳	۳۷۲
تکنیک مرحله سوم	STAGE3	۰/۲۱۱۴	۰/۳۳۲۵	۰/۱۵۶۹	۰/۳۳۰۳	۳۷۲
تکنیک مرحله چهارم	STAGE4	۰/۱۲۱۵	۰/۱۵۱۴	۰/۱۳۵۹	۰/۰۳۱۴	۳۷۲
اندازه شرکت	SIZE	۱۴/۱۵	۱۸/۱۷۵۴	۱۲/۵۵۰۳	۱/۵۲۸۸	۳۷۲
استقلال مدیریت	BIND	۰/۶۵۵۳	۱/۰۰۰۰	۰/۲۰۰۰	۰/۱۹۱۰	۳۷۲
اهرم مالی	LEV	۰/۶۰۹۰	۰/۷۴۸۰	۰/۲۶۴۷	۰/۱۹۴۴	۳۷۲

متغیرهای کیفی							
نام متغیر	نماد متغیر	بیشتر از صنعت		کمتر از صنعت		جمع	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کیوتوین	Q – TOBIN	۱۱۲	۳۰/۱۱	۲۶۰	۶۹/۸۹	۳۷۲	۱۰۰
بازده سهام	RETURN	۱۷۸	۴۷/۸۵	۱۹۴	۵۲/۱۵	۳۷۲	۱۰۰
استراتژی شرکت	STRATEGIC	۱۹۱	۵۱/۳۴	۱۸۱	۴۸/۶۶	۳۷۲	۱۰۰

نحوه سنجش برخی از متغیرهای این پژوهش به صورت دو وجهی می‌باشد. به عنوان مثال، در ۱۱۲ مشاهده این پژوهش، شرکت‌ها بر مبنای معیار کیوتوین، و یا در ۱۷۸ مشاهده این پژوهش شرکت‌ها بر اساس معیار بازده سهام، ارزش آفرینی انجام داده‌اند.

آزمون استنباطی

بررسی نرمال بودن داده‌ها

در این بخش برای بررسی رابطه‌ی بین همبستگی بین متغیرهای تحقیق از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف در جهت نرمال و غیر نرمال بودن داده‌ها استفاده می‌شود؛ با توجه به نتایج آزمون ($p < \text{value}$) بزرگ تر از ۰.۵ می‌باشد، لذا توزیع داده‌ها نرمال می‌باشد. در جدول ۵ نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف برای آزمون نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش ذکر شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون نرمال بودن متغیرها

نام متغیر	نماد متغیر	تعداد	آماره آزمون	سطح معناداری	تصمیم‌گیری	نتیجه آزمون
ارزش آفرینی	CREATION	۳۷۲	۲/۷۲۹	۰/۴۴	رد H1	توزیع نرمال است
افشای اجزای گزارشگری پایداری	SUSTAINBILTY	۳۷۲	۴/۴۲۱	۰/۰۷	رد H1	توزیع نرمال است
تکنیک‌های حسابداری مدیریت	MAT	۳۷۲	۳/۴۶۵	۰/۱۴	رد H1	توزیع نرمال است
متغیرهای کنترلی	CONTROL	۳۷۲	۲/۱۱۰	۰/۸۷	رد H1	توزیع نرمال است

نتایج آزمون فوق نشان می‌دهد که توزیع متغیرهای تحقیق نرمال می‌باشد ($p > ۰.۵$) و بنابراین از آزمون‌های پارامتریک به منظور آزمون فرض‌های آماری استفاده شده است.

برآزش مدل‌های اندازه‌گیری

مقدار ملاک برای مناسب بودن ضرایب عاملی ۰/۴ است (سید عباس زاده و همکاران). بر اساس جدول ۶، شاخص‌های اندازه‌گیری مربوط به هر سازه براساس بارهای عاملی مربوط، نشان می‌دهد که همه شاخص‌ها دارای پایایی لازم هستند.

جدول ۶. نتایج آزمون تحلیل عاملی تاییدی مربوط به متغیرها

بار عاملی > ۰/۴	شاخص - سازه	ردیف	بار عاملی > ۰/۴	شاخص - سازه	ردیف
۰/۸۲۸	SOCIAL- Sustainability	۸	۰/۸۰۲	STAGE1-MAT	۱
۰/۷۹۲	SIZE-CONTOLOR	۹	۰/۷۶۰	STAGE2-MAT	۲
۰/۸۳۳	BIND-CONTOLOR	۱۰	۰/۵۶۵	STAGE3-MAT	۳
۰/۸۱۹	LEVRAGE-CONTOLOR	۱۱	۰/۸۲۸	STAGE4-MAT	۴
۰/۸۲۸	STRATEGI-CONTOLOR	۱۲	۰/۸۳۳	ECONOMY- Sustainability	۵
۰/۹۴۲	Q- TOBIN-VALUE CERATION	۱۳	۰/۸۳۱	ENVIORMENT- Sustainability	۶
۰/۹۲۵	RETERUN-VALUE CERATION	۱۴	۰/۸۷۸	GONERMANCE- Sustainability	۷

آزمون کیفیت مدل ساختاری

بطور کلی در مدل معادلات ساختاری از جمله روش کمترین مربعات جزئی (PLS) پس از آزمون فرضیه بهتر است تا کیفیت مدل درونی یا ساختاری ارزیابی شود. کیفیت مدل ساختاری به معنای آن است که آیا متغیرهای مستقل (برونزا) توانایی پیش‌بینی متغیرهای وابسته (درونزا) را دارند یا خیر؟ در این ارتباط برای بررسی کیفیت یا اعتبار مدل از شاخص ضریب تعیین R^2 ^{۴۳}، شاخص بررسی اعتبار حشو با افزونگی^{۴۴} و اعتبار اشتراک^{۴۵} استفاده شده است.

شاخص ضریب تعیین R^2 : این شاخص مربوط به متغیرهای درونزای (وابسته) مدل است. معیار R^2 نشان از میزان تاثیر یک متغیر برونزا بر یک متغیر درونزا است. لازم به ذکر است سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ را به عنوان مقدار ملاک برای ضعیف، متوسط و قوی R^2 در نظر گرفته می‌شود. مطابق با جدول (۷) مقدار R^2 برای متغیرهای درونزا (برای دو متغیر افشای اجزای گزارشگری پایداری و متغیر ارزش آفرینی) مناسب بودن برازش مدل ساختاری را تایید می‌کند.

شاخص بررسی اعتبار حشو با افزونگی: معرف‌ترین شاخص اندازه‌گیری کیفیت مدل ساختاری، شاخص استون-گایسلر^{۴۶} است. مقادیر بالای صفر نشان دهنده توانایی بالای مدل ساختاری در پیش‌بینی کردن است. میزان شاخص افزونگی بر اساس جدول (۷) در این پژوهش همگی مثبت می‌باشند که بیانگر این است مدل ساختاری در پیش‌بینی کردن توانایی بالایی دارد.

شاخص اشتراک: این شاخص توانایی مدل را در پیش‌بینی متغیرهای مشاهده‌پذیر از طریق مقادیر متغیر پنهان متناظرشان می‌سنجد. برای شاخص فوق، سه مقدار ۰/۲، (ضعیف)، ۰/۱۵ (متوسط) و ۰/۳۵ (قوی) معرفی کرده‌اند. نتایج نشان داد میزان این شاخص بر اساس نتایج جدول ۷ برای همه متغیرهای پنهان در حد قوی قرار دارد، که نشان‌دهنده کیفیت مناسب مدل آزمون شده است.

جدول ۷. مقادیر معیارهای اعتبار متغیرها

نام متغیر	نماد متغیر	$R^2 < 0.33$	شاخص حشو با افزونگی (CV-Red)	شاخص اشتراک (CV-com)
ارزش آفرینی	CREATION	۰/۴۱۸	۰/۳۵۷	۰/۸۳۸
تکنیک‌های حسابداری مدیریت	MAT	۰/۰۰۰	۰/۵۵۳	۰/۵۵۳
افشای اجزای گزارشگری پایداری	SUSTAINBILTY	۰/۴۴۳	۰/۲۷۹	۰/۶۵۲
متغیرهای کنترلی	CONTROL	۰/۰۰۰	۰/۶۶۳	۰/۶۶۳

نتایج آزمون فرضیه مربوط به مدل معادلات ساختاری

پس از حصول اطمینان از نیکویی برازش الگوی اندازه‌گیری و آزمون کیفیت مدل ساختاری نوبت به بررسی فرضیه‌های پژوهش می‌رسد. در این زمینه از سه معیار استفاده می‌شود، مهم‌ترین معیار، ضریب معناداری Z یا همان مقدار t-value است. اگر مقادیر بیشتر از ۱/۹۶ باشند در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی دارند. همان‌گونه که از جدول ۸ مشخص است، تمام مسیرهای مدل، معنادار و مدل ساختاری مناسب است. جدول ۸. ضرایب مسیر و ضرایب معناداری متغیرها

فرضیه	متغیرهای مستقل	متغیر وابسته	ضرایب مسیر	آماره t	معناداری در سطح ۹۵٪
اول	متغیر افشای اجزای گزارشگری پایداری	ارزش آفرینی	۰/۵۷	۴/۵۷	معنادار
دوم	تکنیک‌های حسابداری مدیریت	ارزش آفرینی	۰/۱۰۹	۹/۰۲	معنادار
سوم	تکنیک‌های حسابداری مدیریت از طریق افشای اجزای گزارشگری پایداری	ارزش آفرینی	۰/۶۶	۹/۳۶	معنادار

با توجه به بارمدل‌های اندازه‌گیری که در جدول ۷ آمده است، تمام شاخص‌ها معیار مناسبی برای سنجش متغیرهای پنهان مربوطه محسوب می‌شود. افزون بر این، ضرایب مسیر در جدول ۸ نشان می‌دهد ضرایب معناداری تمامی مسیرها، بیشتر از ۱/۹۶ است، بنابراین هم مسیرهای مدل معنادارند.

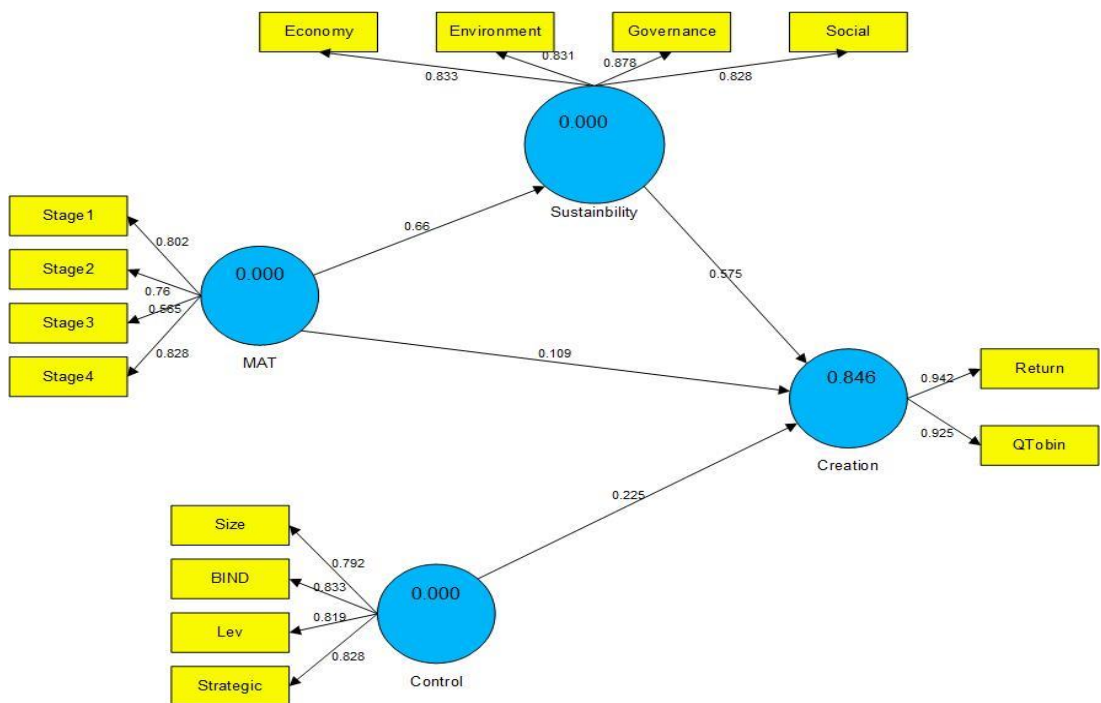
در فرضیه اول ضریب مسیر ۰/۵۷ و ضریب معناداری ۴/۵۷ است بنابراین افشای اجزای گزارشگری پایداری با متغیر ارزش آفرینی هم جهت است و به میزان ۰/۳۳ به صورت مستقیم بر متغیر ارزش آفرینی اثر می‌گذارد، به عبارت دیگر می‌توان گفت با بهبود افشای اجزای گزارشگری پایداری، ارزش آفرینی نیز افزایش می‌یابد.

در ارتباط با فرضیه دوم ضریب مسیر ۰/۱۰۹ و ضریب معناداری ۹/۰۲ است که بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری با ارزش آفرینی هم جهت است و به میزان ۰/۱۰۹ به صورت مستقیم بر متغیر ارزش آفرینی اثر می‌گذارد، به عبارت دیگر با بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت، ارزش آفرینی برای شرکت نیز ارتقاء می‌یابد.

مقدار ضریب مسیر در فرضیه سوم ۰/۶۶ و ضریب معناداری ۹/۳۶ است بنابراین

بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت به میزان ۰/۶۶ به صورت غیرمستقیم از طریق متغیر میانجی افشای اجزای گزارشگری پایداری بر ارزش آفرینی اثر می‌گذارد. به عبارت دیگر بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت به طور غیرمستقیم و از طریق متغیر میانجی افشای اجزای گزارشگری پایداری به میزان $(۰/۶۶ \times ۰/۵۷) = ۰/۳۷$ بر ارزش آفرینی تاثیر دارد. بنابراین تاثیر غیر مستقیم بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت $(۰/۳۷)$ بر ارزش آفرینی، بیشتر از تاثیر مستقیم $۰/۱۰۹$ آن است.

شکل ۳: مدل معادلات ساختاری نهایی

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش تاثیر افشای اجزای گزارشگری پایداری بر ارتباط بکارگیری سطوح مختلف تکنیک‌های حسابداری مدیریت با ارزش آفرینی مورد بررسی قرار گرفت. این موضوع به ویژه در این زمان‌ها نقش تعیین کننده‌ای در تداوم فعالیت و بقا شرکت‌ها در محیط رقابتی و شتاب آمیز کسب و کار دارند. با توجه به معنادار بودن تمام مسیرهای

ترسیم شده بین متغیرهای تحقیق، می‌توان نتیجه گرفت که مدل ارائه شده برای بررسی تأثیر مستقیم و غیرمستقیم افشای اجزای گزارشگری پایداری بر ارتباط به کارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت با ارزش آفرینی به خوبی می‌تواند روابط بین متغیرها را در شرکت‌های نمونه عضو بورس اوراق بهادار تهران، تبیین کند. بر اساس مبانی نظری و نتیجه فرضیه اول افشای اجزای گزارشگری پایداری، (اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی و راهبری شرکتی) به صورت مستقیم رابط معنادار و مستقیمی با معیارهای ارزش آفرینی شرکت‌ها دارند، یعنی هراندازه شرکت‌ها اصول و شاخص‌های پایداری شرکتی را بیشتر رعایت نمایند، شاهد عملکرد بهتر و ایجاد ارزش برای شرکت خواهد شد. نتایج فرضیه فوق، با نتایج پژوهش‌های (مارتینز و آکوینو^{۴۷}، ۲۰۱۵؛ وینگارتن و لام، ۲۰۱۷؛ بودهانوالا^{۴۸}، ۲۰۱۸؛ حسین و همکاران^{۴۹}، ۲۰۱۸؛ لی و همکاران، ۲۰۱۸؛ لانگونی و کاگیلو^{۵۰}، ۲۰۱۸) مطابقت دارد. بنابراین به مدیران شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود که ابعاد مذکور را تقویت بخشیده، چراکه از طریق ارتقای کیفیت افشای اجزای گزارشگری پایداری و اهمیت به خواسته و نیازهای همه ذی‌نفعان و همسوسازی منافع شرکت با منافع جامعه، با اینکه ممکن است شرکت هزینه‌هایی را در این راستا متحمل شوند، اما در بلندمدت منافع رعایت این شاخص‌ها بیشتر از مخارج آن شده و همین امر باعث بهبود ارزش شرکت، ارتقای بهره‌وری و کسب مزیت رقابتی می‌شود.

از طرف دیگر نتایج پژوهش نشان می‌دهد که افزایش بکارگیری تکنیک‌های حسابداری مدیریت باعث افزایش عملکرد و در نتیجه ارزش آفرینی برای شرکت می‌شود. با توجه به هدف اصلی و نهایی مدیران که ارزش آفرینی برای شرکت می‌باشد، مدیران برای مقابله با افزایش پیچیدگی محیط نیازمند ابزار مناسب و عملی هستند و چه ابزاری بهتر از تکنیک‌های حسابداری مدیریت برای مقابله با این مساله می‌باشد. زیرا این تکنیک‌ها همزمان با تشدید پیچیدگی شرایط حاکم بر محیط تجاری رشد قابل ملاحظه‌ای به لحاظ کمی و به ویژه کیفی داشته‌اند و مدیران می‌توانند با کاربرد دقیق، صحیح و به موقع تکنیک‌های حسابداری مدیریت، با چهار بعد کنترل مالی، برنامه‌ریزی، کاهش ضایعات در منابع کسب و کار، باعث افزایش فعالیت‌های ارزش افزوده یا حذف فعالیت‌های فاقد ارزش افزوده می‌شوند که این امر منجر به ارتقای ارزش آفرینی و ایجاد مزیت رقابتی برای تداوم فعالیت شرکت در بازارهای رقابتی امروز می‌گردد. نتیجه این فرضیه منطبق با پژوهش

دیویسوآلبرایت (۲۰۰۴)، ریفان و بالان (۲۰۰۹)، هانم و رباب (۲۰۱۲) و هنری^{۵۱} و همکاران (۲۰۱۶) مطابقت دارد.

از سوی دیگر در راستای نتایج بدست آمده، در رابط با مدل ارایه شده می‌توان بیان نمود که بهبود افشای اجزای گزارشگری پایداری با توجه به تاثیری که بر تهیه اطلاعات دقیق حسابداری (ابعاد مالی و غیر مالی) دارند موجب تاثیر بیشتر بکارگیری سطوح تکنیک‌های حسابداری مدیریت بر ارزش آفرینی می‌گردد. افشای گزارشگری اجزای پایداری می‌تواند از طریق ارایه اطلاعات زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی به‌طور موثری اثرات زمان‌بندی در تغییرات ارزش منابع و جریان‌های مواد در فرآیند تولید را مدیریت می‌کند که این موضوع تاثیر مهمی بر هزینه‌های شرکت دارد. همچنین این اطلاعات موجب در نظر گرفتن منافع تمام ذی‌نفعان در هنگام تصمیم‌گیری می‌شود که این امر موجب تداوم پایداری شرکت و ایجاد ارزش برای سهامداران می‌گردد. بنابراین شرکت‌ها می‌توانند زنجیره ارزش پایداری را به‌وسیله گزارشگری ابعاد سه‌گانه آن ایجاد کنند، به گونه‌ای که اطلاعات هزینه از اثرات اجتماعی و زیست‌محیطی برای بهبود موفقیت آمیز تصمیم‌های مدیریتی در استفاده از ابزارهای مدیریت و بهبود گزارشگری مالی مورد استفاده قرار گیرند. با توجه به نتیجه فرضیه فوق به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد می‌گردد تدابیری اتخاذ شود که افشای اجزای گزارشگری پایداری، در گزارشات شرکت‌های بورسی مدنظر قرار گیرد که این امر موجب تهیه اطلاعات و تصمیم‌گیری مناسب در جهت منافع تمام ذی‌نفعان و افزایش توان رقابتی برای شرکت و ایجاد ارزش برای شرکت می‌گردد. پژوهش حاضر دارای محدودیت‌های به شرح زیر است:

۱. انجام تعداد محدودی پژوهش در زمینه تکنیک‌های حسابداری مدیریت در ایران را می‌توان از محدودیت‌های اصلی این پژوهش دانست، زیرا که وجود پژوهش در این زمینه می‌توانست به پژوهشگر کمک کند تا با مطالعه نحوه کار پیشکسوتان و مراجعه به فهرست منابع و ماخذ پژوهش‌های آنان به پرسش‌های استاندارد و منابع دیگر مرتبط با پژوهش دست یابد. همچنین با توجه به اینکه بخشی از این پژوهش براساس پرسشنامه صورت گرفته، محدودیت‌های ذاتی این ابزارهای گردآوری در این پژوهش وجود دارد.

۲. محدودیت در بخش محاسبه امتیاز زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری شرکت‌ها این

بود که برخی شرکت‌ها گزارش عملکرد اجتماعی یا گزارش عملکرد زیست‌محیطی را در گزارش هیئت مدیره به مجمع ارائه نکرده بودند، لذا اطلاعات همه شرکت‌ها برای آزمون در دسترس نبود و در نتیجه تعمیم نتایج تحقیق را با محدودیت مواجه می‌سازد.

یادداشت‌ها:

1. Corporate Sustainability
2. Garcia et al.
3. Economy ,Environmental, Social and Corporate Governance
4. Jitmaneroj
5. Sanford
6. corporate social responsibility (CSR)
7. Freeman
8. Jones
9. Brooks and Oikonomou
10. Ioannou and Serafeim
11. Norris and Dwyer
12. Value Creation
13. Slack Resources Theory
14. Resource-based View (RBV) Theory
15. Stakeholder Theory
16. Yu and Zhao
17. Aquilani et al.
18. Campbell.
19. Qiu et al.
20. Haffar and Searcy
21. Alshehhi
22. Li
23. Pedersen et al.
24. Macinati and Pessinna
25. Cost determination and financial control
26. Management planning and control
27. Reduction of waste of resources
28. Creation of value
29. Just-In-Time
30. Balanced score card (BSC)
31. Davis and Alberight
32. Rifan and Ballan
33. Hanim and Rababah
34. Activity-based costing (ABC)
35. Target costing.
36. Burritt and Schaltegger
37. Ball
38. Confirmatory Factor Analysis (CFA)
39. Structural Equations Modeling (SEM)
40. Global Reporting Initiative
41. ISO
42. Jones Sustainability Index

43. R Square correlation	44. Cross-validated redundancy (CV Red)
45. Cross Validated Commuality (CV Com)	46. Stone -Geisser
47. Martinez and Aceituno	48. Bodhanwala
49. Hussain et al.	50. Longoni and Cagliano
51. Henri	

منابع

- اسدی، غلامحسین و رضایی، مصطفی. (۱۳۹۰). تاثیر پیاده‌سازی ارزیابی متوازن بر عملکرد بنگاه، فصلنامه تحقیقات حسابداری و حسابرسی، دوره ۳، شماره ۱۰، صص: ۵۶-۷۱.
- حاجیها، زهره و خراطزاده، محدثه. (۱۳۹۳). رابطه فرهنگ سازمانی و کاربرد نوآوری‌های حسابداری مدیریت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه حسابداری مدیریت، دوره ۷، شماره ۲۰، صص: ۳۵-۴۸.
- حساس یگانه، یحیی؛ دیلمی دیانتی، زهرا، نوروزیگی، ابراهیم. (۱۳۹۰). بررسی وضعیت حسابداری مدیریت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه حسابداری مدیریت، دوره ۴، شماره ۸، صص: ۱-۱۸.
- خدای پور، احمد و طالبی، رقیه. (۱۳۸۹). بررسی کاربرد ابزارهای حسابداری مدیریت توسط مدیران شرکت‌های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه دانش حسابداری، دوره ۱، شماره ۲، صص: ۱۱۷-۱۳۰.
- دیانتی دیلمی، زهرا؛ حسین پور، امیرحسین و احمدی، حسین. (۱۳۹۴). اثر ابزارهای مرحله‌ی تکامل حسابداری مدیریت بر روی سود عملیاتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، دوره ۱۲، شماره ۴۶، صص: ۵۵-۷۸.
- رفیعی شهرکی، احمدرضا (۱۳۹۷). تأثیر عملکرد پایداری شرکت بر مازاد بازده سهام و سودآوری شرکت‌های تولیدکننده سیمان در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی.
- سیدعباس زاده، میرمحمد؛ امانی، جواد؛ خضری، آذرو پاشوی، قاسم. (۱۳۹۱). مقدم‌های بر مدل‌یابی معادلات ساختاری به روش PLS و کاربردهای آن در علوم رفتاری، ارومیه، انتشارات دانشگاه ارومیه.

عرب صالحی، مهدی؛ صادقی، غزل و معین‌الدین، محمود. (۱۳۹۲). رابطه مسئولیت اجتماعی با عملکرد مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران.

فصلنامه پژوهش‌های تجربی حسابداری، دوره ۳، شماره ۹، صص: ۱-۲۰.

معصومی، سید رسول؛ صالح نژاد، سید حسن و ذیحی زرین کلایی، علی (۱۳۹۷). شناسایی متغیرهای مؤثر بر میزان گزارشگری پایداری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق

بهادار تهران. فصلنامه دانش حسابرسی، دوره ۱۸، شماره ۷۰، صص: ۱۹۵-۲۲۱.

Alshehhi, A., Nobanee, H., and Khare, N. (2018). The impact of sustainability practices on corporate financial performance: Literature trends and future research potential. *Sustainability*, February, vol. 10, No. 2, pp. 494-525.

Aquilani, B., Silvestri, C., Ioppolo, G., and Ruggieri, A. (2018). The challenging transition to bio-economies: Towards a new framework integrating corporate sustainability and value co-creation. *Journal of Cleaner Production*, January, vol. 172, pp. 4001- 4009.

ArabSalehi, M., Sadeghi, Gh., and Minauddin, M. (2013). Relationship of social responsibility with financial performance of listed firms in Tehran Stock Exchange. *Journal of empirical research in accounting*, vol.3, No. 9, pp. 1-20 [In Persian].

Asadi, G., and Rezaei, M. (2012). The Impact of Balanced Scorecard Implementation (BSC) on firm performance (case study). *Accounting and Auditing Research*, Vol. 3, No. 10, pp. 56-71 [In Persian].

Ball, A. (2004). Sustainability Accounting in UK Local Government: An Agenda for Research, The Association of Chartered Certified Accounting: University of London, *Critical Perspectives on Accounting*, Vol. 15, NO. 8, pp. 1009-1035.

Bodhanwala, S., and Bodhanwala, R. (2018). Does corporate sustainability impact firm profitability? Evidence from India. *Management Decision*. April, Vol. 56, pp. 4-23.

Brooks, C., and Oikonomou, I. (2017). The effects of environmental, social and governance disclosures and performance on firm value: a review of the literature in accounting and finance. *The British Accounting Review*. vol. 50, NO. 1, pp. 1-15.

Burritt, R.L., and Schaltegger, S. (2010). Sustainability accounting and reporting: Fad or trend? *Accounting, Auditing & Accountability*

Journal, vol.23, No.7, pp. 829-846.

Davis, S., and Alberight, T.(2004), An investigation of the effect of Balanced scorecard implementation on financial performance, *Journal of Management accounting Research*. vol.15, No.2, pp. 135-153.

Dianati, Z., Alambeigi, A., and Barzegar, M. (2016). Investigating the Relation between Applying Advanced Management Accounting Tools and Economic value Added, *Journal of Management Accounting*, vol. 9, No.30, pp. 87-96 [In Persian].

Garcia, S., Cintra, Y., Torres, R. de C. S. R., and Lima, F. G. (2016). Corporate sustainability management: a proposed multi-criteria model to support balanced decision-making. *Journal of Cleaner Production*, vol. 136, No. 1, pp. 181-196.

Haffar, M., and Searcy, C. (2017). Classification of trade-offs encountered in the practice of corporate sustainability. *Journal of business ethics*, vol. 140, No.3, pp. 495- 522.

Hajjiha, Z. and khratzadeh, M. (2014).The Relationship Between organizational culture and Use of Management Accounting Innovations in companies Listed in Tehran Stock Exchange, *Journal of Management Accounting* , vol. 7, No. 20, pp. 35-48 [In Persian].

Hanim, F., and Rababah, A.(2012). Management Accounting Change: ABC Adoption and Implementation, *Journal of Accounting and Auditing: Research & Practice*. vol. 2012, pp. 1-17.

HassasYeganeh, Y., Noruzbeigi, E., and Dianati, Z. (2016).Management Accounting practices in the firms Listed on the Tehran Stock Exchange: *An emprical examination, Management Accounting*, vol. 4 , No. 8, pp. 1-18 [In Persian].

Hussain, N., Rigoni, U., and Cavezzali, E. (2018). Does it pay to be really good? Looking inside the black box of the relationship between sustainability performance and financial performance. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*. vol. 25, No. 6, pp. 1198-1211.

Jitmaneroj, B. (2016). Reform priorities for corporate sustainabilit environmental, social, governance or economic performance? *Management Decision*, vol. 54, No.6, pp. 74- 89.

Oannou, I., and Serafeim, G. (2016).The consequences of mandatory corporate sustainability reporting: Evidence from four countries Mimeo. *London Business School - Department of Strategic &*

- International Management*. pp. 11- 36.
- Li, Y., Gong, M., Zhang, X. Y., and Koh, L. (2018). The impact of environmental, social, and governance disclosure on firm value: The role of CEO power. *The British Accounting Review*, vol. 50, No. 1, pp. 60-75.
- Longoni, A., and Cagliano, R. (2018). Inclusive environmental disclosure practices and firm performance: The role of green supply chain management. *International Journal of Operations & Production Management*. , vol. 38, No.9, pp.1815- 1836.
- Macinati, M. S., and Pessinna, E. A. (2014). Management accounting use and financial performance in public health-care organisation: Evidence from the Italian National Health Service . *Health Policy*. vol. 117, No.1, pp. 98- 111.
- Martinez-Ferrero, J., and Frias-Aceituno, J. V. (2015). Relationship between sustainable development and financial performance: international empirical research. *Business Strategy and the Environment*, vol. 24, No. 1, pp. 20-39.
- Masoumi, S. R., Salehnejad, S. H., and Zabihizarinkalayee, A. (2018). Identifying the variables affecting the sustainability reporting rate of listed firms in the Tehran Stock Exchange. *Journal of Auditing Knowledge*, vol.18, No. 70, pp. 195-221 [In Persian].
- Rafiee shahraki, A, R. (2018). *The effect of firm sustainability performance on stock return surplus and profitability of cement producing firms in Tehran Stock Exchange*, Master's thesis, Shahid Ashrafi Isfahani University [In Persian].
- Sanford, B. (2007) Innovation, Success and Failure in Public Management Research: Some Methodological Reflections. *Public Management Review*, vol.3, No.1, pp. 3-17.
- Seyedabaszade, M. , Amani, J. , Khezri, A. and Pashavi, G. (2012). *An introduction to PLS structural equation modeling and its application to beha sciences*. Orumieh: University Publication Orumieh [In Persian].
- Yu, M., and Zhao, R. (2015). Sustainability and firm valuation: an international investigation. *International journal of accounting and information management*, vol. 23, No. 3, pp. 289-307.